

Bemærkninger til forslaget

1. Formålet med forslaget

Formålet med beslutningsforslaget er at sikre, at der i konfliktfyldte forældremyndigheds- og samværssager altid tages udgangspunkt i det, der er det bedste for det enkelte barn. Som konfliktfyldte sager forstås i dette forslag de sager ved statsamtene og Civilretsdirektoratet, hvor forældrene hverken er helt eller delvis enige, og hvor der ikke er udsigt til en løsning af stridighederne ved konfliktmægling, børnesagkyndig rådgivning eller andet.

2. Baggrunden for forslaget

2.1. Opsummering

Statsamtsjurister over hele landet udtrykker deres bekymring over, at den nye lovgivning og praksis oftest sætter forældrenes rettigheder i centrum. Det er en kritik, der vedvarende har lydt siden gennemførelsen af lov om forældremyndighed og samvær. Også FN's Børnerettighedskomiteé er bekymret over den store vægt på forældrenes rettigheder på bekostning af hensynet til barnets bedste. Læs mere om statsamternes kritik under de almindelige bemærkninger punkt 2.3 og om kritikken fra FN under de almindelige bemærkninger punkt 7.2.

FN's børnekonvention beskriver samværsretten som barnets ret og kræver hensynet til barnets bedste sat i første række. Alligevel er hovedreglen om samværsret i den danske lovgivning beskrevet som forældrenes ret, som der kun kan foretages indskrænkninger i, hvis det kan bevises, at samværet skader barnet i alvorlig grad. Se om børnekonventionen under de almindelige bemærkninger punkt 7.1 og om hensynet til henholdsvis samværforælderen og barnet under de almindelige bemærkninger punkt 3 og 4.

De høje beviskrav skyldes lovens stærke formodning om, at det generelt er til barnets bedste at bevare kontakten til begge sine forældre, selv om dette ikke er entydigt dokumenteret i forskningen. Derimod er det dokumenteret, at det er skadeligt for et barn, hvis samværet og forholdet mellem forældrene er konflikt-

fyldt. Lovens formodning om, hvad der generelt er det bedste for et barn, er derfor ikke anvendelig i de konfliktfyldte sager. Forslagsstillerne finder det i den forbindelse særdeles positivt, at der nu gennemføres tilbud om konfliktmægling i alle landets statsamter. Se også de almindelige bemærkninger punkt 5 om, hvad der er det bedste for børn i samværssager.

På trods af intentionerne er der siden ikrafttrædelsen af loven om forældremyndighed og samvær i 1996 ikke sket den tilsigtede lempelse i adgangen til at ophæve eller afslå problematisk samvær. Tværtimod er der tilsyneladende – ifølge Civilretsdirektoratet selv – sket en stramning ved, at der i højere grad fastsættes overvåget samvær for at sikre samværsretten (for forældrene). Se endvidere under de almindelige bemærkninger punkt 8.1.

Det er forslagsstillernes grundlæggende holdning, at forældrene har ansvar for og ret til at bestemme over deres egne børn. Men denne ret må vige, hvis forældrene skader barnet. I de konfliktfyldte samværssager har forældrene to forskellige opfattelser af, hvad der tjener barnets bedste. Derfor er det nødvendigt, at statsamtene får bedre redskaber til at træffe afgørelser, der tager udgangspunkt i, hvad der er det bedste for det enkelte barn i den konkrete situation. I stedet for at gå ud fra en formodning om, at det også i de konfliktfyldte sager er i barnets interesse at bevare forbindelsen til begge forældre, medmindre andet kan bevises.

Det landsdækkende tilbud om konfliktmægling i samværssager må endvidere forventes at reducere antallet af konfliktfyldte sager.

Chikane fra bopælsforælderen er uomtvisteligt en uretfærdighed over for den anden samværforælder, men selv i disse situationer bør forældrenes rettigheder og konflikter efter forslagsstillernes opfattelse vige til fordel for barnets bedste. Og i en chikanesituation kan det for barnet være meget belastende at skulle gennemføre samvær med den anden forælder, også selv om der er tale om overvåget samvær.